

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
„НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ”**

**другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 103 Науки про Землю
галузі знань 10 Природничі науки**

Кваліфікація: Магістр наук про Землю, географ, викладач закладу вищої освіти

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ**

Голова вченої ради

В. С. Курило

(протокол № 4 від 30 серпня 2016 р.)

*** Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 1 вересня 2016 р.**

Ректор **С. В. Савченко**

(наказ № 101/1 ЗД від 02 вересня 2016 р.)

Старобільськ – 2016

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

„Науки про Землю”

**другого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 103 Науки про Землю**

галузі знань № 10 Природничі науки

Кваліфікація: Магістр наук про Землю, географ, викладач закладу вищої освіти

Форма навчання: денна

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
ДЗ „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”

_____ Д. В. Ужченко
”_____” _____ 2016 р.

В. о. завідувача навчального відділу

_____ В. В. Леснова
”_____” _____ 2016 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою – науково-методичною комісією спеціальності 103 Науки про Землю (Географія) у складі:

1. **Мельник І. Г.**, кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри географії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
2. **Удовиченко М. І.**, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри географії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
3. **Кисельова О. О.**, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 103 Науки про Землю (Географія)

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, факультет природничих наук, кафедра географії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістерський ступінь вищої освіти Магістр наук про Землю, географ, викладач закладу вищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю 103 Науки про Землю
Тип диплома та обсяг освітньої програми	диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	- Надана Акредитаційною комісією України; - Україна; - Юридична адреса: 03037 м. Київ, пр-т Повітрофлотський, 37. Фактична адреса: 03057, м. Київ, вул. Металістів, 5-А - Факс: 044 456-85-52, E-mail: info@ak.gov.ua - Сертифікат про акредитацію: Серія НД № 1389663
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність здобутої вищої освіти ступеня „бакалавр”, освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст”. Вступні іспити з іноземної мови та фаху
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступної акредитації, максимально – до 1 липня 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://luguniv.edu.ua/?page_id=349
2. Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі наук про Землю, здатних виконувати самостійно наукові дослідження геосфер та їх компонентів, встановлювати закономірності їх будови та розвитку, розв’язувати складні практичні та/або наукові спеціалізовані задачі з географії за професійною діяльністю або навчанням	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 103 Науки про Землю Об’єкт вивчення: географічна оболонка, геосистеми менших розмірів, природні і соціально-економічні процеси та взаємозв’язки між ними у просторі і часі Предметна область: Географічні науки – області дослідження географічної оболонки як глобальної геосистеми, геосистем менших розмірних рівнів, форм територіальної організації природних і соціально-економічних процесів
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар’єра здобувача у галузі природничої або суспільної географії
Основний фокус	Підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі

освітньої програми та спеціалізації	знання для виконання професійних завдань та обов'язків професійного, освітнього, інноваційного характеру в галузі сучасної географічної науки
Особливості програми	У Програмі робиться акцент на здобутті навичок та знань у сфері географічної науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	2442.2 Географ 2442.2 Географ (фізична географія) 2442.2 Географ-економіст 1474 Менеджер (управитель) з питань регіонального розвитку 2442.2 Фахівець з міського та районного планування 2442.2 Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки 3439 Організатор природокористування 2442.2 Фахівець з управління природокористуванням 2310.2 Викладач закладу вищої освіти
Подальше навчання	Можливість навчання за програми: 9 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем; набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти; підвищення кваліфікації; академічна мобільність
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання через практику та наукові дослідження. Комбінація лекцій, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань, практик, виконання магістерської роботи
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. Оцінюються усні та письмові відповіді (поточний та підсумковий контроль), контрольні роботи (комп'ютерне тестування), результати науково-педагогічної виробничої практики, поетапне виконання магістерського дослідження. Підсумкова оцінка (залік або іспит) виставляється з урахуванням поточної успішності та результатів контрольних робіт. Критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь. Державна атестація – підготовка та публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної (магістерської) роботи.
6. Програми компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі географічної науки і освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність вибудовувати логіку та методологію отримання наукового знання у своїй професійній галузі ЗК 2. Здатність використовувати методологічний та методичний апарат наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних завдань у своїй професійній

	<p>діяльності</p> <p>ЗК 3. Здатність до використання знань та умінь, набутих у процесі вивчення іноземної мови, у відносинах з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань та під час обробки іншомовних джерел інформації, здатність вільно спілкуватися українською мовою</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати новітні інформаційні і комунікаційні технології у професійній діяльності</p> <p>ЗК 6. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати необхідність навчання упродовж життя</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати самостійно та в команді</p> <p>ЗК 8. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства</p> <p>ЗК 10. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної чесності, а також професійних кодексів поведінки</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність використовувати закони й принципи наук про Землю у поєднанні з необхідними методами для розв'язання складних завдань і проблем у сферах регіонального розвитку, природокористування, природоохоронної діяльності</p> <p>ФК 2. Вміння створювати моделі об'єктів і процесів у геосферах та їх компонентах з використанням картографічних методів і геоінформаційних технологій</p> <p>ФК 3. Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові, які можна дослідити окремо в їх більш та менш важливих аспектах</p> <p>ФК 4. Здатність визначити, обрати та втілити стратегію для розв'язання завдання, яке пов'язане з науками про Землю, та написати змістовний звіт або наукову роботу з цієї проблеми</p> <p>ФК 5. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення, розселення і господарства України</p> <p>ФК 6. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати знання про регіональний розвиток для розробки конкретних інструментів регіональної політики</p> <p>ФК 8. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства, застосовувати системний підхід до вивчення і розв'язання завдань сталого розвитку</p> <p>ФК 9. Здатність аналізувати проблеми територіально-політичної організації суспільства на різних територіальних рівнях</p> <p>ФК 10. Здатність аналізувати та оцінювати взаємодію природних та антропогенних факторів розселення та урбанізації, сучасні проблеми розселення на різних</p>

	<p>територіальних рівнях</p> <p>ФК 11. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.</p> <p>ФК 12. Здатність застосовувати набуті географічні і педагогічні знання, сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в закладах вищої освіти</p>
7. Програмні результати навчання	
Знання (ЗН)	<p>ПРЗ 1. Знання процесів, які відбуваються в геосферах, в обсязі, необхідному для освоєння фахових дисциплін</p> <p>ПРЗ 2. Знання основних методологічних проблем і методів фізичної та суспільної географії</p> <p>ПРЗ 3. Знання базових підходів до наукових досліджень та оформлення їх результатів.</p> <p>ПРЗ 4. Знання особливостей виникнення та поширення фізико-географічних та суспільно-географічних явищ та процесів</p> <p>ПРЗ 5. Знання сучасних засад природокористування, взаємодії природи і суспільства із застосуванням раціонального використання природних ресурсів, екологічних аспектів та основ природоохоронного законодавства</p> <p>ПРЗ 6. Базові знання щодо методики викладання у вищій школі</p> <p>ПРЗ 7. Обізнаність щодо оформлення прав на інтелектуальну власність</p>
Уміння (УМ)	<p>ПРУ 1. Демонструвати вміння вести дискусію з колегами щодо наукових досягнень на рівні фахівців наук про Землю</p> <p>ПРУ 2. Аналізувати особливості природних та антропогенних систем і об'єктів геосфер Землі</p> <p>ПРУ 3. Використовувати сучасні інформаційні картографічні джерела, створювати картографічні моделі для характеристики природних та антропогенних процесів і явищ</p> <p>ПРУ 4. Професійно володіти аналізом та синтезом щодо складових географічних процесів та явищ у наукових дослідженнях, фундаментальними навичками науково-дослідницької роботи</p> <p>ПРУ 5. Визначити, обрати та втілити стратегію для розв'язання наукового завдання та представити наукову роботу з цієї проблеми</p> <p>ПРУ 6. Знати сучасні методи дослідження Землі та її геосфер і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності</p> <p>ПРУ 7. Застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі в закладах вищої освіти, демонструвати первинні педагогічні навички та вміння проводити заняття зі студентами</p> <p>ПРУ 8. Визначати можливі ризики при виконанні функціональних обов'язків майбутніх фахівців та розуміння необхідності дотримання вимог охорони праці</p>
Комунікація (КОМ)	<p>ПРК 1. Здатність до організації колективної діяльності, реалізації комплексних наукових і виробничих проектів з врахуванням наявних ресурсів та часових обмежень</p> <p>ПРК 2. Уміння спілкуватися українською та іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах</p>

	діяльності ПРК 3. Уміння застосовувати професійні знання, доводити власні обґрунтування та висновки до фахівців і широкого загалу ПРК 4. Уміння надавати консультації з питань інноваційних технологій у галузі наук про Землю
Автономія і відповідальність (АіВ)	ПРА 1. Самостійна організація процесу навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності здобутих під час навчання предметних компетентностей ПРА 2. Здатність створювати рівноправне і справедливе навчальне та/або виробниче середовище, що сприяє об'єднанню всіх учасників процесу
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучається не менше 50% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями. Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування
Матеріально-технічне забезпечення	Використання комп'ютерних класів, проєкційної техніки, стендів, наочних та електронних посібників, довідкової літератури, географічних атласів, інтерактивних карт, інших сервісів, сучасних прикладних програм (ArcGIS, COREL та ін.)
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” та авторських розробок науково-педагогічних працівників
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах у межах України
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива у рамках програми ЄС Єразмус+ (проведення закордонних практик з укладанням угод щодо академічної мобільності за встановленою формою)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Логіка та методологія наукового пізнання	5,0	Екзамен
ОК 2	Педагогіка і психологія вищої школи	5,0	Залік
ОК 3	Методологічні проблеми та методи фізичної і суспільної географії	7,5	Екзамен
ОК 4	Тематичне картографування та техніка виготовлення комп'ютерних карт	5,0	Залік
ОК 5	Науково-педагогічна практика (виробнича)	12,0	Диф. залік
ОК 6	Виконання магістерської роботи	31,5	Залік
ОК 7	Захист магістерської роботи	1,5	Захист ВКРМ
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67,5	

